

Verkondiging Maartenskerk

10 december 2017 (2^e adventszondag)

Lukas 1, 26-38 en 1 Samuel 16, 1 en 6-13

Teun Kruijswijk Jansen

Afgelopen week werd de kerstboom hier op het Kerkplein geplaatst, en het ging nog sneeuwen ook!

De 'Kerst-allerhande' viel bij ons op de mat: aha, om onze menu's en inkopen alvast in goede banen te leiden: Doorn is in Kerststand.

Hier in de kerk houden we het op een liturgische schikking en twee kaarsen die branden, en de vraag wat wijzelf aan de voorbereiding op dat feest doen.

We buiten en baten het kerstfeest niet uit door een hele maand in kerstsfeer te zijn, maar leven langzaam, kaars-voor-kaars naar Kerst toe. Daarover gaat het in deze weken van Advent.

Advent: *komst* betekent dat. De komst van het kind in de kribbe, maar ook in, wat plechtig gezegd heet, de 'wederkomst van Jezus', de komst van het rijk van God, als deze wereld omgekeerd wordt.

Als macht en kracht en overmacht het niet meer voor het zeggen hebben. Als de terreur verdampt en iedereen te eten en te drinken heeft. '*We are in the season of hope*', zei president

Obama eens over de Adventstijd.

In onze tijd lijkt deze tweede betekenis van het Rijk van de hoop onder het stof, en de waan van de dag geraakt, maar in dit kader vieren we wel straks toch wel het feest: Jezus is gekomen als mens, en hij staat voor ons om ons te bepalen bij onze weg met God, met ons mens-zijn in deze wereld.

II

Elke week is er nu de vraag wat wij verwachten en hoe wij ons daarop voorbereiden. Wie is dat kind, voor ons?

*Er komt een koning, zegt de engel tegen Maria.
een opvolger op de troon van David.*

Over veertien dagen zingen we: *Stille nacht, heilige nacht,
Davids zoon, lang verwacht, die miljoenen eens zaligen zal,
wordt geboren in Bethlehems stal..*

Vanmorgen horen we hoe de oude profeet Samuel naar Bethlehem moet. Niet naar een schamele stal, maar naar het welvarende boerenbedrijf van Isai, veehouder te Bethlehem. Isai had zeven zonen, flinke jongens die meehielpen in het bedrijf. Ja, er was nog een achtste, maar die telde niet helemaal mee, hij was de benjamin in het veld bij de schapen. Samuel moet de nieuwe koning gaan aanwijzen, en hij begint bij de oudste met een flink postuur... maar die is het niet, en zo werkt hij het hele rijtje af.

'De mens kijkt naar het uiterlijk, de Heer kijkt naar het hart',

en zo moet Samuel tot zijn verrassing zijn vooroordeel
bijstellen: het gaat niet volgens de regels van de natuur,
van macht en kracht, maar om de jongste...

David, de herder, die ver van alle drukte en dagelijks gedoe
vertrouwd is met de stilte op het veld van Efratha,
wordt naar huis geroepen. Toekomst ónverwacht:

David die op de schapen, op de kleintjes van de veestapel let,
Jij bent'm!

Een knappe jongen, dat wel.. die ook nog een begaafd
muzikant was, en het hart van mensen weet te raken.

Hij is een koning, die een herder is. Niet voor niets zijn het de
herders, die bij 'Davids zoon, lang verwacht' het eerst op
Kraamvisite komen.

III

U voelt wel waar ik naar toe wil: de aankondiging van de
geboorte van Jezus aan Maria heeft gelijke trekken.

Wie bedenkt dit?

Niet in het heiligdom van Jeruzalem, in een plaatsje in heidens
achterland.

Niet aan een priester of vooraanstaande burger, maar
, aan een ongehuwde vrouw, een meisje (?) wordt de
boodschap van een zwangerschap gebracht.

Over die maagdelijkheid van Maria kun je struikelen, (hoe kan
dat!) of die verabsoluteren als een wonder (je moet het maar

geloven!), maar waar het om gaat is dat het niet de kracht van de natuur is, maar dat het om de komst gaat van nieuwe schepping.

Maagdelijkheid is hier niet iets onbegrijpelijks of negatiefs, maar het betekent hier vooral: beschikbaar zijn, beschikbaar voor het heil.

Niet uit de wil en potentie van een man wordt de erfgenaam van de verwachting geboren.

Hoe zal dat gebeuren? De heilige, de *andere* Geest dan die van menselijke macht en kracht, zal over je komen en de kracht van de Allerhoogste zal je overschaduwen.

Zoals de wolkkolom het volk Israël als een vuur door de Woestijn leidt: overdag onzichtbaar, maar 's nachts een baken in al het niet-weten van het donker.

IV

Wij leven hier van verhalen, liederen en rituelen, en het verhaal gaat dat Maria 'ja' zegt, aan onze gefronste wenkbrouwen voorbij.

Zo is dit verhaal eerst verkondiging van een heil dat wij onmogelijk bedenken konden.

Ja-zeggen tegen deze geboorte zoals Maria doet, is haar ja-zeggen tegen de mens die hij straks zal zijn.

'Ja-zeggen' tegen het Kerstfeest is ook ja-zeggen tegen de man van Nazareth, die zijn leven inzette en gaf voor zijn

mensen.

Ja-zeggen ook voor ons dus als 'een lust en een last'.

Dit werd me wat duidelijker toen ik een interview las met een beroemde kleinzoon: Arun Gandhi. Zijn grootvader leidde India als geen ander, in geweldloze weerbaarheid.

Als puber worstelde Arun een tijdlang met zijn beroemde achter naam. *'Het voelde als een zware last. Maar mijn moeder zei een keer: als je dit als een last beschouwd , wordt je alleen maar zwaarder. Als je deze erfenis ziet als het licht dat jou leidt, wordt het eenvoudiger om ermee om te gaan.'*

Misschien helpt dit u als ik het zo zeg, dat het een voorbereiding op het Kerstfeest kan zijn als je 'ja-zegt' tegen wat je van het licht van het geloof ontvangen hebt en tegen wie en wat er op jouw pad komt.

Ook hij of zij is een beeld van God, ook in hem of haar staat de man van Nazareth voor je en vraagt naar je menselijkheid.

Dat betekent niet dat je alles wat gevraagd wordt klakkeloos moet doen, maar wel dat je jezelf en de ander probeert te zien met de ogen van God, zoals jij gezien wordt:

hartstochtelijk geliefd.

Laten wij ons realiseren dat God naar ons zoekt toen wij niet naar Hem zochten.

Wij vieren de maaltijd vanmorgen. *De maaltijd van de natuurlijke onmogelijkheid.* Hij die leeft, licht en ruimte is, gesymboliseerd door een stukje brood en een slokje wijn.

Dit vertelt van het 'ja-zeggen' van Maria, van Jezus, 'die van David', dichtbij God. Die tegen ons, namens God, 'ja-zegt' en ons vrij maakt wat ons belast, om elke dag opnieuw toe te leven naar Gods werkelijkheid en liefde in deze wereld, zijn Rijk dat komt!

*Als je deze erfenis ziet als het licht dat jou leidt,
Wordt het eenvoudiger ermee om te gaan.*